

**Uittreksel concept-verslag commissie Leefomgeving 16 oktober 2023 over de Begroting 2024 en
Memorie van antwoord t.b.v. PS 6 november 2023**

4 A-agenda Algemeen

4.a Begroting 2024 (A-agenda alle commissies 9 en 16 oktober 2023)

4.a.1 Memorie van antwoord GS op technische vragen

In de begroting wordt vastgelegd wat de provincie in 2024 wil bereiken, wat de provincie hiervoor gaat doen en hoeveel dit mag kosten. Agendapunt 4.a.1. betreft de memorie van antwoord waarin Gedeputeerde Staten de schriftelijke vragen van Provinciale Staten over de begroting 2024 hebben beantwoord. De commissieleden wordt gevraagd met elkaar en gedeputeerde de onderwerpen in de begroting (en de memorie van antwoord) te bespreken die betrekking hebben op de commissie Leefbaarheid. Vanuit de leidende commissie Bestuur wordt de voordracht ter besluitvorming doorgeleid naar de Provinciale Statenvergadering van 6 november 2023, waaraan het verslag van deze commissie als advies wordt toegevoegd.

Eerste termijn commissie

De heer **De Wit** (VVD) stelt als eerste een praktische vraag gericht aan de portefeuillehouder Omgevingsdiensten. Hij wil weten wanneer de Staten worden geïnformeerd over de evaluatie van de effectiviteit en efficiency van de omgevingsdiensten. Dit is een vraag die eerder ook in de commissie is opgeworpen.

Vervolgens gaat de heer De Wit verder met het belangrijkste punt van de VVD ten aanzien van de Begroting 2024: de aanpak van netcongestie. Hij licht toe dat de energietransitie waar Nederland en Noord-Holland voor staan, voor grote uitdagingen zorgt, waaronder de beschikbaarheid van grondstoffen en gekwalificeerd technisch personeel. Echter, de focus van de VVD ligt vooral op netcongestie. Hij verwijst naar een recent artikel in het Financieel Dagblad dat het probleem bij de energietransitie niet alleen de duurzame energieopwekking is, maar ook het gebrek aan vraag vanuit het bedrijfsleven. Dit komt mede door het volle energienet, oftewel netcongestie.

De heer De Wit benadrukt het belang van de provinciale regierol in deze kwestie. Hij prijst de samenwerking in de Taskforce voor de energie-infrastructuur Noord-Holland, een initiatief waar provincie, gemeenten en netbeheerders samenwerken. Hij ziet deze samenwerking als de sleutel om bedrijven te helpen hun bedrijfsprocessen aan te passen. De VVD ziet de rol van de provincie vooral in het versnellen van procedures, het aanleggen van infrastructuur en het stimuleren van alternatieve oplossingen voor het overbelaste net.

De heer **Dessing** (FvD) bedankt de VVD voor hun toelichting en geeft aan dat hij zich gedeeltelijk kan vinden in hun standpunt. Hij erkent de uitdagingen van netcongestie, maar wijst op verschillende uitgangspunten die zijn partij anders ziet. Zijn hoofdvraag richt zich op de financiële kant van de plannen van de VVD. Hij wil weten of er voldoende budget is gereserveerd voor deze ambities. Daarnaast vraagt hij of de VVD van plan is meer geld uit te trekken voor deze doelen en, zo ja, hoe ze dat denken te financieren.

De heer **De Wit** (VVD) reageert op de opmerkingen van de heer Dessing door te stellen dat het lijkt alsof de heer Dessing al vooruitloopt op het betoog van de VVD. De VVD wil de provinciale regierol verder invulling geven en daarbij niet alleen vertrouwen op hun eigen inzichten, maar juist gebruik maken van het bestaande netwerk en de expertise van de Taskforce Energie-

infrastructuur. Ze willen ook het bedrijfsleven in Noord-Holland betrekken om te bepalen wat er precies nodig is voor een effectieve energietransitie. Na deze verkenning wil de VVD in de Staten bespreken of er meer budget nodig is voor deze maatregelen. Het uiteindelijke doel van de VVD is om te onderzoeken of er steun is voor zo'n verkenning. Als die steun er is, zullen ze een conceptmotie voorstellen en delen om de interesse van andere partijen te peilen.

De heer **Klein** (CU) geeft aan dat hij meer informatie nodig heeft om het voorstel van de VVD goed te kunnen beoordelen. Hij erkent het probleem van netcongestie, maar heeft moeite om de connectie te zien tussen dit probleem en de zorgen van ondernemers over hun businesscases. Hij vraagt de VVD om duidelijkheid over hoe deze zaken met elkaar in verband staan. Hij suggereert dat de VVD dit nu mondeling toelicht of het later schriftelijk uitwerkt zodat de Statenleden een beter inzicht krijgen in het voorstel.

De heer **De Wit** (VVD) geeft aan dat zij hun voorstel schriftelijk zullen uitwerken en delen met de Statenleden. Hij legt uit dat hun zorg voortkomt uit gesprekken met bedrijven die hun bedrijfsprocessen willen aanpassen, wat vaak resulteert in een verhoogde vraag naar elektriciteit. Hierdoor is er vaak een verzwaarde aansluiting nodig, wat problematisch wordt vanwege de netcongestie. Hij illustreert dit met een voorbeeld van twee bedrijven op hetzelfde bedrijventerrein met verschillende piekmomenten in hun elektriciteitsverbruik. Er zijn oplossingen denkbaar voor dit soort situaties. De VVD wil meer van dit soort voorbeelden verzamelen en op basis daarvan bepalen welke aanvullende rol de provincie kan spelen.

Statenlid **Kostić** (PvdD) vraagt de VVD of zij het erover eens zijn dat energiebesparing een belangrijk onderdeel is van de oplossing. Ze benadrukt ook dat de provincie hier beter op zou moeten toezien en handhaven.

De heer **De Wit** (VVD) bevestigt dat hij energiebesparing ziet als een cruciale stap om het probleem aan te pakken. Echter, wat betreft het handhaven daarop op provinciaal niveau, is hij terughoudend.

Statenlid **Kostić** (PvdD) vraagt of ze de VVD in deze beantwoording hoort twijfelen over handhaving op wet- en regelgeving.

De heer **De Wit** (VVD) geeft aan dat hij niet op de hoogte is van specifieke provinciale regelgeving waarop gehandhaafd zou moeten worden wat betreft energiebesparing.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) maakt eerst een opmerking over het doorgaan van de energietransitie en refereert aan een afdeling genaamd "Kan niet". Hij kiest ervoor niet verder op dit punt in te gaan.

Vervolgens geeft hij aan dat er door zijn fractie eerder twee vragen zijn gesteld over onderwerpen die de leefomgeving raken. Hij bedankt gedeputeerde Kocken en gedeputeerde Olthof voor hun antwoorden. Echter, het antwoord op vraag nummer 87 heeft een nieuwe vraag opgeroepen. Deze vraag betrof onder andere een breed extern onderzoek naar de milieu- en natuur gerelateerde risico's van zonne- en windenergie, waarop het antwoord 'nee' was. De heer Van Tiggelen wil weten waarom niet. Hij vraagt of de impact op de leefomgeving van mensen niet belangrijk genoeg wordt geacht. Ter verduidelijking noemt hij enkele zorgen, waaronder de

effecten van bepaalde chemicaliën zoals Bisfenol A, infrason geluid, en de impact op diverse dieren zoals vogels, vleermuizen, insecten en weidevogels die nadelige effecten ondervinden van zonneweiden.

Statenlid **Van der Waart** (GL) spreekt haar dank uit voor de zorgvuldige opstelling van de begroting en de gedetailleerde antwoorden. Ze benadrukt dat er veel gebeurt en het is verheugend om dat terug te zien in de begroting. GroenLinks ondersteunt volledig de primaire doelstelling van het bijdragen aan de energietransitie en het bevorderen van een gezonde leefomgeving. Statenlid Van der Waart geeft aan dat er nog veel onderzocht moet worden en dat programma's worden bijgewerkt. In het bijzonder is ze geïnteresseerd in de actualisatie van het Actieprogramma Klimaat. Statenlid Van der Waart noemt ook de voorstellen van de VVD over het aanpakken van de netcongestie als interessant. Volgens haar was het aanpakken van de netcongestie een belangrijke taak voor de Taskforce, en een versnelling hierin is welkom. Echter, zij benadrukt dat kernverantwoordelijkheden behouden moeten blijven en wijst op eerdere ervaringen, zoals de verkoop van het energiebedrijf, die niet altijd positief waren.

Statenlid Van der Waart merkt op dat er voor de begroting veel geld nodig is, wat een minder positief aspect is van het lezen van de begroting. Zij is echter verheugd dat er deze periode meer middelen beschikbaar zijn vanuit de opcenten, ondanks dat dit soms pijn doet. Zij benadrukt dat deze middelen essentieel zijn om de uitdagingen aan te gaan.

De heer **Karar** (PvdA) begint met het uitspreken van zijn dank aan de ambtenaren voor het vormgeven van de begroting in een korte tijdspanne. Hij geeft aan dat zijn partij tevreden is met het resultaat, maar er zijn drie specifieke punten die hij wil benadrukken.

Allereerst merkt hij op dat het positief is dat de klimaataanpak steeds meer een structureel onderdeel wordt van de begroting, in plaats van dat deze voornamelijk gefinancierd wordt met incidentele uitgaven uit de reserves.

Als tweede punt geeft de heer Karar aan dat hij een belangrijke doelstelling mist in het begrotingshoofdstuk over de energietransitie. Deze doelstelling, die vermeld staat in het coalitieakkoord, gaat over toegankelijkheid en een gelijk speelveld als cruciale voorwaarden voor de provinciale regelingen. Hij benadrukt dat het realiseren van een eerlijk beleid niet per se veel geld hoeft te kosten. Mocht er echter een klein budget nodig zijn om gelijke kansen te creëren, dan zou dit als een investering moeten worden gezien. De voordelen van een beleid waarin iedereen kan deelnemen, zowel maatschappelijk als economisch, wegen volgens hem zwaarder dan de kosten. Hij vraagt de gedeputeerde om meer uitleg over de plannen om de energietransitie voor iedereen in Noord-Holland toegankelijk te maken.

Ten derde brengt de heer Karar een subsidie voor de Omgevingsdienst ter sprake, specifiek gerelateerd aan de capaciteit van groen staal. Hij verwijst naar een specifieke uitkering die de provincie ontvangt van het Rijk voor de uitbreiding van de capaciteit van de Omgevingsdienst Noord-Holland, met betrekking tot de maatwerkaanpak van Tata Steel. Hij vraagt zich af of de financiële bijdrage van het Rijk voldoende is, zodat de kosten voor toezicht op Tata Steel niet een te groot deel van de provinciale begroting innemen. Hij verzoekt om een reflectie op dit punt.

De heer **Kanik** (D66) bedankt de ambtenaren voor de duidelijke begroting die is gepresenteerd. Hij herinnert aan de CO₂-impact analyse van de vorige bestuursperiode, waaruit bleek dat de provincie tekortschoot in het behalen van klimaatdoelen. De heer Kanik merkt op dat er recente positieve ontwikkelingen zijn, zoals aanvullende maatregelen van het Rijk en de bevindingen van het Planbureau voor de Leefomgeving. Desondanks benadrukt hij het belang van blijvende inspanning en wijst hij op het belang van het oplossen van netcongestie, waarbij hij waardering uit voor de VVD die dit onderwerp heeft aangekaart.

Bij het doornemen van de begroting ziet de heer Kanik dat de coalitie actief blijft werken aan de klimaatdoelen en de klimaataanpak verder uitbreidt. Hij is positief over het verhoogde budget voor de komende jaren en de voorgestelde versnelling van de Regionale Energiestrategie (RES). Toch uit hij zijn zorgen over het al dan niet behalen van de provinciale klimaatdoelen en vraagt hij naar specifieke uitwerkingen en invullingen van het beleid. Hij is met name geïnteresseerd in de inspanningen van het college op het gebied van de warmtetransitie en de koppeling met het nationale klimaatbeleid.

De heer Kanik brengt ook de discussie over klimaatdoelen en de rol van kernenergie naar voren. Hij benadrukt het belang van consistentie in het beleid en het voorkomen van twijfel over vastgestelde maatregelen. Hoewel hij niet per se tegen kernenergie is, maakt hij zich zorgen over hoe het onderwerp wordt gebruikt in debatten en pleit hij ervoor om de discussie over kernenergie voornamelijk op nationaal niveau te houden.

Tot slot bespreekt de heer Kanik het thema cultuur. Hij refereert aan plannen in de begroting over samenwerking met gemeenten en andere partners rondom voorzieningen. Hij vraagt de gedeputeerde naar de uitdagingen voor sport- en cultuurfaciliteiten, gezien de beperkte recreatieruimte en toenemende woningbouw. Hij wil weten of er voldoende rekening is gehouden met uitbreiding van gebieden voor cultuur, sport en andere voorzieningen.

Statenlid **Kostić** (PvdD) uit haar zorgen over de staat van het klimaat, biodiversiteit en waterkwaliteit in de provincie, zoals blijkt uit de brede basismonitor. Ze merkt op dat, ondanks de investeringen in de begroting, de urgentie van de problemen mogelijk niet volledig wordt erkend. Ze vraagt zich af of de investeringen voldoende zijn en mist een geïntegreerd actieplan voor de klimaat- en biodiversiteitscrisis. Statenlid Kostić is benieuwd naar de timing van het aangekondigde klimaatactieplan en vraagt of Gedeputeerde Staten bij presentatie van het plan kan onderbouwen hoe ze de crises in samenhang, tijdig en rechtvaardig willen aanpakken. Ze benadrukt het belang van meetbare tussendoelen en jaarlijkse monitoring.

Statenlid Kostić wijst op de noodzaak van energiebesparing en een natuurinclusieve inrichting van de provincie. Omdat slechts een klein percentage van de bedrijven voldoet aan de energiebesparingsplicht van 2008, vraagt Partij voor de Dieren wanneer GS zal overgaan tot handhaving in plaats van een mildere aanpak. Ze is ook benieuwd naar de energiebesparingsdoelen die de provincie zou kunnen stellen. Verder vraagt ze GS of ze zich bewust zijn van de omgevingsvisie uit 2018, waarin staat dat alle nieuwe ontwikkelingen natuurinclusief moeten zijn, en of de provincie sindsdien daadwerkelijk dergelijke ontwikkelingen heeft bevorderd.

Statenlid Kostić stelt voor om een pilot te starten met een burgerberaad voor het klimaat en vraagt of de GS hiervoor openstaat.

Tot slot wijst ze op de gelden gereserveerd voor sponsorbeleid en merkt op dat de sponsorcontracten dit jaar aflopen. Ze verwacht dat de GS eerst Provinciale Staten zal raadplegen over toekomstige sponsorovereenkomsten.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) vraagt welke feitelijke informatie de basis vormt voor de conclusie dat er een klimaatcrisis is.

Statenlid **Kostić** (PvdD) antwoordt dat dat op basis van de bevindingen van het IPCC is. Hiermee is ook haar betoog in eerste termijn afgerond.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) start met een reactie op de eerdere opmerkingen van de VVD betreffende de netcongestie. Ze erkent de problemen die de energietransitie met zich meebrengt voor het netwerk. Echter, ze uit haar zorgen over het nemen van een regierol, vooral als het gaat om het bouwen van transformatorstations. Ze benadrukt het belang van samenwerking met gemeenten en waarschuwt tegen het opleggen van beslissingen die een grote impact hebben op de leefomgeving, wat draagvlak kan verminderen.

Vervolgens stelt mevrouw Uiterwijk vragen over de begroting.

- Ze wil weten welke dilemma's er zijn met betrekking tot de energietransitie en woningbouw in relatie tot een gezonde leefomgeving.
- Mevrouw Uiterwijk merkt op dat er in de begroting veel wordt geschreven over VTH-taken en vraagt of er extra budget nodig is voor de verdiepingsslag in samenwerking tussen omgevingsdiensten.
- Over Tata Steel merkt ze op dat er plannen zijn voor intensiever toezicht en vraagt om een reflectie van de gedeputeerde over de financiële implicaties hiervan voor de komende jaren. Ze informeert ook naar eventuele bijdrages van het Rijk en de mogelijkheid om kosten door te berekenen aan het bedrijf zelf onder de Omgevingswet.

De heer **Heijnen** (CDA) spreekt zijn waardering uit voor de ambitie van het college om de kwaliteit van cultuur en voorzieningen te versterken. Hij verwijst naar programma 6.3 waarin de provincie aangeeft gesprekken te voeren met partners zoals Dorpswerk, Sportservice en gemeenten. Ook is er aandacht voor het verduurzamen van culturele voorzieningen en dorpshuizen. Echter, hij merkt op dat sportlocaties niet specifiek worden genoemd en vraagt of deze ook worden meegenomen in deze ambitie.

De heer Heijnen benadrukt het positief te vinden dat sommige taken nu structureel worden gefinancierd in plaats van incidenteel. Hij herinnert aan een motie van het CDA vorig jaar over dit onderwerp die toen niet werd aangenomen. Desondanks complimenteert hij het college voor het aanpassen van hun aanpak.

Echter, hij uit zijn zorgen over het budget voor programma 6.3, dat slechts met één miljoen euro per jaar is verhoogd. Hij wijst op eerdere grotere budgetten voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed en vraagt hoeveel maatschappelijke instellingen nog wachten op steun

van de provincie. Hij sluit af met de vraag hoe het college de genoemde ambities wil waarmaken met het beschikbare budget, dat in zijn ogen beperkt lijkt.

De heer **Stulemeijer** (50PLUS) geeft aan dat hij de commissievergaderingen interessant vindt om naar te luisteren, met name vanwege de uitgebreide betogen. Hij merkt op dat verschillende commissies hun eigen specifieke termen of steekwoorden hebben. Voor deze vergadering is "netcongestie" zo'n steekwoord, terwijl in een eerdere vergadering termen als "sedum dakbedekking op bushokjes" centraal stonden. Hij wijst op de hoge kosten die beide met zich meebrengen. Hij erkent dat netcongestie een belangrijk zorgpunt is. Verder uit hij zijn tevredenheid over de sluitende begroting voor 2024, hoewel hij het betreurt dat de opcenten verhoogd moesten worden. Hij beseft echter dat deze verhoging noodzakelijk was. Zijn hoop is dat de kosten voor het aanpakken van netcongestie niet verder zullen stijgen. Hij benadrukt dat de provincie Noord-Holland nog steeds de laagste opcenten heeft. Tot slot spreekt de heer Stulemeijer zijn tevredenheid uit over de uitvoeringskredieten voor de IMPI-projecten.

Mevrouw **Van den Bogaerde** (Volt) geeft aan dat het als nieuw commissielid een interessante opgave was om de begroting te bestuderen. Ze bedankt iedereen voor de gestelde vragen die verhelderend waren. Ze heeft daarnaast nog drie specifieke vragen over de begroting.

Ten eerste verwijst ze naar bladzijde 43 waar gesproken wordt over de provinciale rol in het ondersteunen van gemeenten en andere partijen bij het versnellen van de energietransitie. Ze wil graag weten hoe deze ondersteuning in de praktijk wordt vormgegeven, met name als het gaat om financiële ondersteuning.

Vervolgens haalt ze punt 1.5 op bladzijde 29 aan, waarin staat dat de provincie onderzoekt waar aanvullend beleid nodig is voor het beter beschermen van de gezondheid van Noord-Hollanders. Ze vraagt zich af waarom er gesproken wordt van 'aanvullend' beleid als gezondheid een fundamenteel onderdeel zou moeten zijn van het provinciale beleid. Ze vraagt of de provincie het ermee eens is dat gezondheidsbeleid al een basiscomponent zou moeten zijn, zodat aanvullend beleid overbodig wordt.

Tot slot wijst ze op bladzijde 29 onder punt 2.1, waar een beschrijving wordt gegeven van de vier OD's in de provincie. Ze merkt op dat het budget voor de OD IJmond in 2023 ruim één miljoen euro bedraagt, maar in 2024 daalt naar ongeveer € 450.000. Bij de andere OD's ziet ze vergelijkbare budgetten, hoewel er bij NZKG een toename is van drie miljoen en bij OD NHN een stijging van € 90.000. Ze vraagt om uitleg over de aanzienlijke vermindering van het budget voor de OD IJmond en of dit te maken heeft met een verwachte afname van vergunningsaanvragen of een andere reden.

De **voorzitter** constateert dat de inbreng in eerste termijn door de commissie is geleverd.

Schorsing 21.12 tot 21.19 uur.

Eerste termijn Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde **Kocken** begint in haar reactie met een verwijzing naar de eerdere opmerking van meneer De Wit. Ze waardeert zijn suggestie om meer geld vrij te maken, maar benadrukt dat op dit moment, naar haar inzicht, er voldoende financiële middelen en ambtelijke capaciteit zijn

toegewezen voor netcongestie. Ze legt uit dat naast het provinciale budget, er ook een aanzienlijke financiering vanuit het Rijk naar de provincies komt om dit specifieke probleem aan te pakken. Ze verzekert meneer De Wit dat, mocht er in de toekomst meer financiële ondersteuning nodig zijn, zij hem daarover zal informeren, in de verwachting dat hij haar daarin zal ondersteunen.

Ze benadrukt verder dat, hoewel het belangrijk is om de urgentie van dit probleem te erkennen, de oplossing waarschijnlijk niet alleen in financiële middelen ligt. Ze erkent dat er bedrijven zijn die hinder ondervinden, bijvoorbeeld in hun pogingen om te vergroenen, en dat dit een bekend probleem is voor de provincie. Ze suggereert dat er waarschijnlijk geen extra onderzoek nodig is naar dit specifieke aspect. Ze bedankt meneer De Wit voor het aankaarten van dit belangrijke onderwerp en is het met hem eens dat dit wellicht een van de grootste uitdagingen is waar de provincie voor staat.

De heer **De Wit** (VVD) maakt duidelijk dat hun zorg niet ligt bij het feit dat de provincie meer financiële middelen zou moeten vrijmaken. Daarom roept hij niet op tot het toewijzen van meer geld. Zijn suggestie is gericht op het versterken van de samenwerking binnen de Taskforce. Deze Taskforce is oorspronkelijk opgezet voor samenwerking tussen gemeenten, provincie en netbeheerders. De heer De Wit benadrukt het belang van een nauwere samenwerking met het bedrijfsleven binnen deze structuur. Hij vraagt of de gedeputeerde overweegt om verdiepende gesprekken met het bedrijfsleven te voeren om te bepalen waar de prioriteiten moeten liggen.

Gedeputeerde **Kocken** geeft aan dat er naar haar mening al voldoende zicht is op het betreffende onderwerp en dat het wellicht niet nodig is om daar extra focus op te leggen. Ze staat echter open voor een meer gedetailleerde uitwerking van een voorstel van de VVD en daar later verder over te praten.

In reactie op de vraag van meneer Van Tiggelen over waarom er geen verder onderzoek wordt gedaan, antwoordt Gedeputeerde Kocken dat zij van mening is dat deze coalitie meer vertrouwen heeft in wetenschappelijke inzichten en minder sceptisch is over klimaatverandering dan de heer Van Tiggelen. Ze gelooft niet dat duurzaamheidsmaatregelen de sociaaleconomische positie van de bevolking in gevaar brengen, waardoor verder onderzoek in haar ogen niet nodig is. Ze is daarom niet van plan dit onderzoek uit te voeren.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) vraagt of hij het goed heeft begrepen dat deze coalitie geen problemen heeft met milieuvervuiling.

Gedeputeerde **Kocken** antwoordt dat hij dat niet goed heeft begrepen.

Gedeputeerde Kocken reageert op de vraag van meneer Karar over het gelijke speelveld in de provinciale regelingen. Ze legt uit dat de huidige begroting een algemeen overzicht biedt met een kleine aanvullende uitwerking, gebaseerd op het huidige akkoord. Veel ambities uit het akkoord moeten nog concreter worden uitgewerkt. Daardoor is in de huidige begroting nog niet precies aangegeven hoe budgetten worden besteed. Ze bevestigt dat een gedetailleerdere uitwerking van hoe dit in de regelingen zal worden opgenomen nog volgt, maar dat dit momenteel nog niet zichtbaar is in de begroting.

De heer **Karar** (PvdA) bedankt de gedeputeerde voor haar reactie. Hij stelt voor om het belang van het gelijke speelveld alsnog te benadrukken in hun doelstellingen. Hij ziet het als een essentiële randvoorwaarde en suggereert om dit mee te nemen in toekomstige begrotingsbeleidsstukken.

Gedeputeerde **Kocken** geeft aan dat de voorgestelde toevoeging naar haar mening vooral een tekstuele wijziging betreft. Ze benadrukt dat de betreffende ambitie al duidelijk verankerd is in het coalitieakkoord. Ze verwacht dat in een volgende begroting deze ambitie concreter zichtbaar zal zijn, aangezien ze hoopt dat er niet veel tijd nodig is om dit verder uit te werken.

Gedeputeerde Kocken reageert vervolgens op de vragen van D66. Ze bevestigt dat het op dit moment lastig is om te beoordelen of de gestelde doelen behaald zullen worden. Ze wijst erop dat de provincie bezig is met het updaten van de APK (Actieprogramma Klimaat), waarin ook wordt gekeken naar de kosten van reductie. Ze benadrukt dat niet alle aspecten van klimaatuitstoot in geld te kwantificeren zijn. Op dit moment is haar inschatting dat de provincie met het begrote geld de geformuleerde ambities kan realiseren. Dit kan echter in de toekomst veranderen.

In reactie op de opmerkingen van Statenlid Kostić over het gebrek aan urgentie en de vraag naar het Actieprogramma Klimaat, geeft Gedeputeerde Kocken aan dat de huidige coalitie slechts drie maanden in functie is. Ze is tevreden met de huidige begroting die reflecteert wat in het akkoord is opgenomen. Ze benadrukt dat niet alles direct kan worden uitgewerkt en vraagt om geduld. Er wordt al gewerkt aan het Actieprogramma Klimaat en ze hoopt dat er in Q1 2024 over gesproken kan worden. Ze verzekert dat de ambitie er is en vraagt om geduld.

Gedeputeerde Kocken reageert op de vraag van Statenlid Kostić over een mogelijke pilot voor een burgerberaad. Ze geeft aan dat ze het idee van burgerparticipatie gekoppeld aan klimaat interessant vindt en er zeker voor openstaat. De gedeputeerde heeft nog wel een vraag over de specifieke vorm, of dit een burgerberaad moet zijn of iets anders. Ze benadrukt dat het waardevol zou zijn om hier gezamenlijk over te discussiëren.

De heer **Kanik** (D66) vraagt of de CO₂-impact analyse van de vorige periode de basis vormt voor het door de gedeputeerde voorgestelde Actieprogramma Klimaat. Hij is benieuwd of deze analyse als input wordt gebruikt. Daarnaast wil hij weten hoe dit programma aansluit op de klimaatmaatregelen die eerder dit jaar op nationaal niveau door de rijksoverheid zijn gepresenteerd.

Gedeputeerde **Kocken** bevestigt dat de CO₂-impact analyse zeker wordt meegenomen in hun overwegingen, aangezien deze niet zonder reden is opgesteld. Ze benadrukt ook het belang van afstemming met het Rijk en geeft aan dat ze ernaar streven om in lijn te blijven met wat vanuit andere overheidsinstanties komt. Ze verzekert dat de provincie niet een afwijkende koers zal varen en dat de ambities die door het Rijk zijn gesteld en van de provincies worden verwacht, worden opgenomen in hun eigen strategie en aanpak.

Gedeputeerde Kocken merkt op dat mevrouw Uiterwijk van JA21 voornamelijk heeft aangegeven dat er voorzichtigheid geboden is bij het handelen met de transformatorstations. Ze interpreteert dit als een oproep tot voorzichtigheid, eerder dan een directe vraag. De gedeputeerde geeft vervolgens aan dat haar persoonlijke standpunt meer in lijn ligt met dat van de VVD, waarbij ze

de groeiende urgentie benadrukt om effectieve oplossingen te vinden voor de aanpak van het probleem. Ze voegt toe dat, hoewel versnelling noodzakelijk lijkt, het belangrijk is om draagvlak te behouden en betrokken partijen, zoals de lokale gemeenschappen en gemeenten, goed te informeren en te betrekken bij toekomstige beslissingen.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) geeft aan dat de gedeputeerde haar opmerkingen wellicht niet helemaal correct heeft geïnterpreteerd. Ze benadrukt dat ze niet heeft gezegd dat er niet versneld moet worden. Haar belangrijkste punt was dat de provincie de lokale overheden niet moet overrulen. Ze vraagt de gedeputeerde om haar opmerkingen in die context te begrijpen, aangezien ze het als twee afzonderlijke kwesties ziet.

Gedeputeerde **Kocken** benadrukt dat het een genuanceerd gesprek is over wanneer gemeenten zich overruled voelen en wanneer ze hulp zoeken. De gedeputeerde geeft aan dat gemeenten geconfronteerd worden met grote uitdagingen, waaronder op het gebied van ruimtelijke ordening. Volgens haar zoeken gemeenten vaak de hulp van de provincie, omdat zij ook te maken hebben met deze complexe vraagstukken. Zowel de provincie als gemeenten maken zich zorgen over zaken als de vestiging van ondernemers en de realisatie van woningbouw. De noodzaak om het probleem van netcongestie aan te pakken is niet alleen een provinciale kwestie, maar wordt gevoeld op alle bestuurlijke niveaus. Ze benadrukt dat de provincie streeft naar een goede samenwerking met gemeenten om zo snel mogelijk vooruitgang te boeken.

Gedeputeerde Kocken memoreert dat de heer Heijnen tevreden was over de keuze voor structurele financiering en bedankt hem voor zijn suggestie.

Vervolgens reageert ze op de vraag van Volt over de ondersteuning van de provincie aan gemeenten. Ze benadrukt dat de provincie veel doet op dit gebied. Ze noemt de samenwerking in het kader van de Regionale Energie Strategie (RES) en de warmtevraagstukken. Er zijn diverse uitvoeringsregelingen en mogelijkheden voor gemeenten om ondersteuning te krijgen, bijvoorbeeld op het gebied van ruimtelijke ordening. Gemeenten kunnen voor advies terecht bij de provincie of het Steunpunt Duurzame Energie, dat al lang bestaat en goede samenwerkingsrelaties heeft met alle gemeenten. Ze raadt aan om de websites van het Steunpunt en de twee RES'en te raadplegen voor een volledig overzicht. Bovendien is er op de provinciale website een lijst met alle subsidieregelingen. Ze voegt toe dat ze regelmatig overleg heeft met wethouders Duurzaamheid van gemeenten in Noord-Holland, wat benadrukt dat de provincie zeer actief is op dit gebied.

Statenlid **Kostić** (PvdD) heeft nog vragen die nog niet beantwoord zijn.

Gedeputeerde **Kocken** stelt voor om de vragen schriftelijk te stellen.

Statenlid **Kostić** (PvdD) brengt een nog onbeantwoorde vraag naar voren die zij graag tijdens de vergadering wil stellen. Ze vraagt specifiek naar de energiebesparingsplicht en of GS de intentie heeft om hier sterk op in te zetten.

Gedeputeerde **Kocken** antwoordt dat dit een vraag over toezicht en handhaving is. Dit valt in de portefeuille van gedeputeerde Olthof.

Statenlid **Kostić** (PvdD) vraagt vervolgens specifiek of GS openstaat om energiebesparingsdoelen waar de provincie zelf invloed op uit kan oefenen. Dit kan voor de provincie zelf zijn, maar ook voor de eigen organisatie.

Omdat er nog verduidelijkende vragen zijn vanuit de gedeputeerde op deze vraag, stelt de **voorzitter** voor ook deze vraag schriftelijk te stellen.

Gedeputeerde **Beemsterboer** noemt de vraag van de VVD met betrekking tot de omgevingsdiensten. De vraag heeft te maken met het interbestuurlijk programma, voortkomend uit de Commissie Van Aartsen, waarin de robuustheid van de omgevingsdiensten wordt getoetst. Hij stelt voor om een technische briefing te organiseren om hierover meer informatie te verstrekken.

De **voorzitter** geeft aan dat er een geschikte datum gezocht zal worden.

Gedeputeerde **Olthof** memoreert dat eerder is aangegeven dat het eigenaarschap en het opdrachtgeverschap zijn gescheiden. In zijn beantwoording gaat de gedeputeerde in op de VTH-taken vanuit het opdrachtgeversperspectief.

Hij adresseert de vraag van de PvdA over de financiële bijdrage van het Rijk met betrekking tot de uitvoering bij Tata Steel. Hij bevestigt dat er eerdere gesprekken over dit onderwerp zijn geweest. De SPUK-regeling maakt deel uit van de totale bekostiging voor Tata Steel. Er zijn nog gesprekken gaande met het Rijk over extra bijdragen. Bijkomende leges en een eigen bijdrage zullen waarschijnlijk deel uitmaken van de totale bekostiging. Het Rijk heeft aangegeven bij te zullen dragen. Ook worden er in IPO-verband gesprekken over gevoerd. Echter, vanwege de huidige politieke situatie op nationaal niveau is er enige terughoudendheid vanuit het Rijk over toekomstige bijdragen.

De gedeputeerde bevestigt in reactie op JA21 de onzekerheden rondom Tata Steel, vooral gezien de transitie naar groener staal. Hij benadrukt dat deze situatie waarschijnlijk niet langdurig zal zijn. Met de aanstaande actualisatie van het programma voor Tata Steel zullen bepaalde taken worden uitgevoerd gericht op de komende jaren. Zijn hoop is dat er op termijn een stabielere financiële situatie zal ontstaan, waarbij de inkomsten en uitgaven duidelijk zijn. Hij erkent echter dat er de komende jaren nog veel onzekerheid zal zijn, wat waarschijnlijk elk jaar tijdens de begrotingsbesprekingen aan bod zal komen.

Gedeputeerde Olthof licht toe dat de nieuwe coalitie veel waarde hecht aan de vitaliteit en leefbaarheid van dorpen en steden in Noord-Holland. Bij het plannen van nieuwe woningen in Noord-Holland Noord kijkt de coalitie niet alleen naar de bouw van huizen, maar ook naar wat een gemeenschap levendig en vitaal maakt. Hierbij worden cultuur, sport en andere voorzieningen als essentieel beschouwd. Er is al onderzoek gaande naar dit onderwerp. De gedeputeerde benadrukt het belang van gesprekken met gemeenten op regionaal niveau om te bepalen welke voorzieningen nodig zijn voor de leefbaarheid. Het gaat niet alleen om fysieke gebouwen zoals sportaccommodaties, maar ook om het behoud van deze voorzieningen. Dit vormt de basis voor het concept van een voorzieningenakkoord.

De heer **Kanik** (D66) vraagt hoe er wordt omgegaan met voorzieningen in nieuw te bouwen wijken en dorpen.

Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat er, hoewel er geen nieuwe steden worden gebouwd, er wel bereidheid is om meer te bouwen aan de randen van dorpen. Hij benadrukt dat bij het bepalen van voorzieningen gekeken wordt naar wat de gehele regio nodig heeft om steden en dorpen vitaal en levendig te houden. Dit geldt zowel voor bestaande bouw als voor nieuwbouw.

Gedeputeerde **Olthof** reageert op een vraag van de Partij voor de Dieren over het sponsorbeleid. Hij geeft aan dat het huidige sponsorbeleid tot het einde van het jaar loopt. Door vertraging in het coalitieakkoord en omdat sommige evenementen al een jaar van tevoren worden voorbereid, is besloten om deze evenementen voor 2024 een eenjarig contract aan te bieden. Dit zorgt ervoor dat deze evenementen de benodigde middelen hebben om door te gaan. **Gedeputeerde Olthof** belooft voor het einde van het jaar met een nieuw sponsorbeleid te komen en dit met de Staten te bespreken. Dit onderwerp zal op de B-agenda worden geplaatst en het is aan de Staten om te bepalen hoe ze hiermee verder willen gaan.

Statenlid **Kostić** (PvdD) dankt voor de toezegging en vraagt welke activiteiten met een jaar zijn verlengd.

Gedeputeerde **Olthof** licht toe dat er lopende contracten waren voor meerdaagse evenementen. Deze contracten waren al voor langere tijd vastgelegd. Om betrouwbaarheid als bestuur te tonen, is besloten deze contracten met één jaar te verlengen voor 2024. Het zou niet correct zijn om enkele maanden vooraf te melden dat deze contracten beëindigd worden. Daarnaast informeert hij dat er al gesprekken zijn gevoerd over een nieuw beleid. Vanaf 2025 zal dit nieuwe beleid in werking treden.

Statenlid **Kostić** (PvdD) vraagt verduidelijking over de betrouwbaarheid van de overheid. Ze merkt op dat de contracten oorspronkelijk tot het einde van dit jaar liepen. Ze vraagt of de verlenging naar het volgende jaar een gebaar van coulance van de gedeputeerde is.

Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat hoewel het gezien kan worden als een gebaar van coulance, de beslissing voornamelijk is genomen omdat er nog geen nieuwe afspraken of beleid zijn vastgesteld. Het doel was om zekerheid en duidelijkheid te bieden. Hij benadrukt dat er voor het einde van het jaar een nieuw beleid zal worden gepresenteerd ter bespreking.

Gedeputeerde **Olthof** spreekt over het thema energiebesparing en benadrukt dat er twee belangrijke aspecten zijn. Ten eerste is er de verantwoordelijkheid van de kleinere bedrijven, die onder de gemeenten valt. Hiervoor is een besparingsakkoord met de gemeenten gesloten om hen te stimuleren toezicht te houden op de naleving ervan. Voor de grotere bedrijven zijn er andere maatregelen getroffen. Er is een nieuw team opgericht bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied dat zich specifiek richt op toezicht en handhaving. Dit team zal zich bezighouden met de uitvoering van een plan van aanpak, waaronder de implementatie van nieuwe wet- en regelgeving gebaseerd op provinciale ambities en het toezien op de realisatie van energiebesparingsmaatregelen. Hoewel er al een team actief was, is er nu een volledig nieuw team samengesteld om deze taken uit te voeren, specifiek gericht op de bedrijven waarvoor de provincie verantwoordelijk is.

Statenlid **Kostić** (PvdD) brengt naar voren dat de energiebesparingsplicht al sinds 2008 van kracht is. Bij een eerdere gelegenheid gaf de gedeputeerde aan dat slechts negen procent van de bedrijven in de provincie aan deze plicht voldoet. Ze herinnert eraan dat het plan was om deze bedrijven voor het einde van dit jaar te informeren over de geldende wet- en regelgeving. Ze vraagt zich af of de provincie nu daadwerkelijk gaat handhaven of dat er opnieuw voor een zachtere aanpak wordt gekozen. Ze wil weten hoeveel tijd de bedrijven nog krijgen om aan hun verplichtingen te voldoen.

Gedeputeerde **Olthof** benadrukt dat er juist een nieuw team is opgezet om toezicht te houden op de naleving van de nieuwe wet- en regelgeving. Hij geeft duidelijk aan dat de provincie de intentie heeft om te handhaven en toezicht uit te oefenen. Het opzetten van een nieuw team zou immers geen zin hebben als er geen plannen zijn om daadwerkelijk actie te ondernemen. Daarom bevestigt hij dat de provincie toezicht zal houden en ervoor zal zorgen dat de regels daadwerkelijk worden nageleefd.

Statenlid **Kostić** (PvdD) vraagt of de provincie van plan is om daadwerkelijk bij de bedrijven langs te gaan om te controleren of zij voldoen aan de energiebesparingsplicht die sinds 2008 van kracht is. Ze wil ook weten of, in het geval dat bedrijven niet voldoen, er een dwangsom zal worden opgelegd. Ze zoekt bevestiging over de precieze aanpak van de provincie in deze kwestie.

Gedeputeerde **Olthof** geeft aan dat hij op dit moment niet precies op de hoogte is van het specifieke uitvoeringsplan van het nieuw opgezette team dat toezicht zal houden op de uitvoering van de nieuwe wet- en regelgeving, zoals of ze alle bedrijven persoonlijk gaan bezoeken. Mocht daar behoefte aan zijn, kan de gedeputeerde op een later moment, wanneer hij over meer gedetailleerde informatie beschikt, terugkomen op deze vraag.

Gedeputeerde **Olthof** reageert op de vragen van JA21 over het belang van een gezonde leefomgeving. Hij benadrukt dat er veel uitdagingen zijn, zoals de noodzaak om woningen te bouwen en onder andere de ruimtelijke impact van de energietransitie. Hij onderstreept de verantwoordelijkheid van de provincie om een gezonde leefomgeving te waarborgen. Hierbij is het belangrijk om te leren van eventuele fouten uit het verleden, vooral als het gaat om het combineren van wonen, werken en andere activiteiten. De provincie beschikt over instrumenten voor vergunningen en handhaving. Maar ook het vooraf zorgvuldig plannen van ruimtelijke ordening is essentieel. Als er bijvoorbeeld bedrijven met bepaalde risico's of geurcirkels worden gepland, moet er goed worden nagedacht over waar woningen worden gebouwd. Het uiteindelijke doel is om de gezonde leefomgeving niet alleen te beschermen, maar ook te bevorderen. Dit alles in relatie tot woningbouw, energietransitie en andere relevante zaken.

Gedeputeerde **Olthof** spreekt over de Nota Uitvoering en Handhaving. Hij benadrukt dat, zoals eerder in de presentatie is aangegeven, er een actualisatie komt van de nota VTH-taken. Deze actualisatie is gepland om in het voorjaar van 2024 te worden vastgesteld. Na de vaststelling van deze nota zal er een uitvoeringsprogramma worden opgesteld, evenals de financiële kaders. Eerst wordt de nota behandeld en daarna volgt de uitvoering. De beleidsnota zal ter bespreking worden voorgelegd en zal ook door Provinciale Staten worden vastgesteld. Vervolgens is de uitvoering een resultaat van deze nota. Provinciale Staten zullen over de uitvoering worden geïnformeerd en de nota zal hen ter kennisname worden toegestuurd.

Gedeputeerde Olthof bespreekt het onderwerp van het CDA over de verduurzaming van sportaccommodaties. In de huidige begroting is er een bescheiden budget gereserveerd van ongeveer één tot anderhalve ton voor de verduurzaming van deze sportaccommodaties. Dankzij motie M42 is er een extra financiële impuls aan dit budget gegeven. Dit extra geld is goed besteed en de motie loopt binnenkort ten einde. Er zijn nog enkele projecten die momenteel in uitvoering zijn. De provincie heeft echter niet meer dezelfde financiële middelen beschikbaar om subsidies op dezelfde manier te blijven verlenen. Dit betekent echter niet dat er niets wordt gedaan. Er wordt gekeken naar mogelijkheden vanuit het Rijk om verenigingen en culturele instellingen verder te ondersteunen. Gedeputeerde Olthof benadrukt dat de provincie niet de middelen heeft om structureel miljoenen aan subsidies te verstrekken voor de verduurzaming van sportaccommodaties. De provincie heeft er bewust voor gekozen om dit niet voort te zetten. Hij geeft aan dat de inzet van het fonds een succes is geweest, maar dat er geen structurele financiële middelen voor zijn. Tot slot meldt hij dat er een update zal komen over de resultaten van de verduurzaming van de sportaccommodaties en dat deze informatie met alle betrokkenen zal worden gedeeld.

De heer **Heijnen** (CDA) vraagt de gedeputeerde in de update ook aan te geven hoeveel sportaccommodaties wel subsidie hadden willen krijgen, maar die zijn misgelopen.

Gedeputeerde Olthof zegt toe deze informatie toe te voegen aan de update.

Gedeputeerde Olthof bespreekt het onderwerp gezondheid dat door Volt naar voren is gebracht. Hij benadrukt het belang van een gezonde leefomgeving en stelt dat gezondheid een structureel beleidsonderdeel moet worden. Bij alle beslissingen en acties die worden ondernomen, moet men overwegen wat de impact hiervan is op de gezonde leefomgeving en op de gezondheid van de inwoners. Echter, de huidige aanpak zorgt nog niet constant voor de gewenste gezondheidsniveaus. Daarom zijn er twee benaderingen nodig: 1) het integreren van gezondheidsbeleid in alle huidige en toekomstige acties en 2) het nemen van aanvullende maatregelen om het gewenste gezondheidsniveau te bereiken, ook bij bestaande situaties en bedrijven.

Tot slot gaat Gedeputeerde Olthof in op de Omgevingsdienst IJmond. Hij licht toe dat de bodemtaken zullen vervallen onder de Omgevingswet. Deze taken worden overgedragen aan de gemeenten en zullen daarmee niet langer onder de verantwoordelijkheid van de provincie vallen.

Tweede termijn commissie

De heer **Van Tiggelen** (PVV) geeft aan dat hij regelmatig merkt dat, wanneer er vragen worden gesteld, er vaak antwoorden worden gegeven op vragen die niet zijn gesteld, of dat slechts gedeeltelijke antwoorden worden gegeven waarbij de kern van de vraag wordt vermeden. Hij licht dit toe met twee voorbeelden.

Ten eerste heeft hij een vraag gesteld aan de Partij voor de Dieren over de feitelijke grondslag van de klimaatcrisis. Als reactie kreeg hij een antwoord over de afkorting van een organisatie van de Verenigde Naties die zich met klimaat bezighoudt, namelijk het IPCC. De heer Van Tiggelen benadrukt dat ze op zoek waren naar feiten. Hij verwijst vervolgens naar het zesde assessment

report van het IPCC, waarin wordt vermeld dat er geen toename is van orkanen, overstromingen of droogte.

Het tweede voorbeeld betreft een vraag die de PVV heeft gesteld aan de gedeputeerde over onderzoek naar de effecten op het milieu en de leefomgeving voor mens en dier. In plaats van een antwoord op deze vraag, werd er gereageerd met een opmerking over de verschillende inzichten van de PVV en de coalitie met betrekking tot het klimaat- en energiebeleid. De heer Van Tiggelen benadrukt hun zorg over Bisfenol A, een stof afkomstig van de bladen van windturbines, die schadelijk kan zijn voor de natuur. Hij vraagt zich af waarom hier geen onderzoek naar wordt gedaan. Tot slot geeft de heer Van Tiggelen aan dat hij tijdens de komende vergadering over windturbines met meer feiten zal komen.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) reageert op de discussie omtrent het voorstel van de VVD om een sterkere regierol te nemen in de aanpak van netcongestie. Ze uit haar zorgen over de respons van de gedeputeerde, omdat het lijkt alsof de aanpak en de maatregelen zonder kritiek worden omarmd door gemeenten. Ze wijst op de impact van bepaalde maatregelen, zoals de plaatsing van transformatorstations die aanzienlijke geluidsoverlast kunnen veroorzaken. Ze benadrukt het belang van zorgvuldigheid bij het kiezen van locaties voor dergelijke installaties en vraagt om niet overhaast te werk te gaan.

Vervolgens brengt ze de dilemma's ter sprake die zijn geschetst met betrekking tot een gezonde leefomgeving in de context van energietransitie en woningbouw. Ze vraagt om bevestiging of de gezonde leefomgeving als prioriteit wordt gezien, wat mogelijk gevolgen kan hebben voor ontwikkelingen in energietransitie en woningbouw op sommige locaties.

Ten slotte stelt mevrouw Uiterwijk een vraag over Tata Steel. Ze merkt op dat de financiële situatie in de komende jaren aanzienlijk kan veranderen. Ze geeft aan dat JA21 graag intensiever toezicht zou willen houden, zelfs als dit financiële implicaties heeft. Ze vraagt de gedeputeerde of hij dezelfde wens heeft of dat er een financiële overweging wordt gemaakt voor de komende jaren.

Tweede termijn Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde **Olthof** benadrukt dat gezondheid voorop staat. Hij geeft aan dat de provincie hier veel aandacht aan zal besteden, zelfs in situaties waar zij niet direct zeggenschap over hebben. In dergelijke gevallen vindt hij het van belang om gemeenten te adviseren over mogelijke effecten op de gezondheid. Uiteindelijk is het aan de gemeente om een afweging te maken tussen gezondheid en andere belangen. De gedeputeerde erkent dat er moeilijke keuzes gemaakt moeten worden. Als voorbeeld noemt hij de locatiekeuze voor bedrijventerreinen en woningen; als er een bedrijventerrein is, kan het onverstandig zijn om daar dichtbij woningen te bouwen. Hij haalt het eerdergenoemde voorbeeld van een transformatorstation aan, waarbij het niet verstandig is om deze naast een woonwijk te plaatsen vanwege mogelijke overlast in de toekomst. Gedeputeerde Olthof benadrukt dat gezamenlijke besluitvorming essentieel is en ziet het ruimtelijk voorstel als een belangrijk instrument in deze beslissingen.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) stelt een aanvullende vraag over Tata Steel. Ze wil weten of er een financiële beslissing wordt genomen met betrekking tot het handhaven van intensief toezicht op Tata Steel in de komende jaren.

Gedeputeerde **Olthof** bevestigt dat de huidige inspanningen en financiële strategie omtrent Tata Steel gehandhaafd zullen worden in de nabije toekomst. Dit betekent dat er geen afbouw zal plaatsvinden van de huidige aanpak. Echter, hij benadrukt dat de intensieve aanpak die bij Tata Steel wordt gehanteerd, niet voor alle bedrijven uitvoerbaar is. Daarom zal er in de toekomst een keuze gemaakt moeten worden over waar en hoe het VTH-beleid wordt ingezet. Er zullen criteria moeten worden vastgesteld op basis waarvan deze keuzes worden gemaakt. Ondanks de voortzetting van de huidige aanpak bij Tata Steel, kunnen er fluctuaties optreden vanwege nieuwe ontwikkelingen. Gedeputeerde Olthof wijst erop dat er naast Tata Steel nog vele andere bedrijven zijn en dat er keuzes gemaakt moeten worden met betrekking tot het VTH-beleid voor deze bedrijven. Deze overwegingen zullen terugkomen in een toekomstige actualisatie van het beleid.

De **voorzitter** constateert dat dit agendapunt voldoende is besproken.